

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII DLA KLASY VI. I SEMESTR

Na ocenę celujący. Wiadomości i umiejętności wymagane na stopień bardzo dobry, a ponadto:

- porównuje poglądy humanistów i myślicieli średniowiecza,
- przedstawia pozycję stanów w Polsce szlacheckiej,
- pamięta datę: 1648,
- zna postaci: Stanisław Żółkiewski, Jan Karol Chodkiewicz, Bohdan Chmielnicki,
- charakteryzuje wpływ sztuki baroku na ożywienie uczuć religijnych,
- wskazuje zabytki barokowe w regionie,
- wskazuje na mapie i omawia zmiany granic Polski w wyniku wojen w XVII w.,
- potrafi opowiedzieć o walkach, w czasie powstania Chmielnickiego i potopu szwedzkiego,
- potrafi sporządzić biogram wybranego dowódcy polskiego z XVI-XVII w.,
- na podstawie różnych źródeł informacji uzupełnia wiedzę o wybitnych przedstawicielach epoki,
- potrafi ocenić wpływ idei oświecenia na ustrój współczesnych państw,
- umie uporządkować wydarzenia z dziejów regionu i połączyć je z wydarzeniami z dziejów Polski i Europy,
- wykonuje słownik wynalazków, które uczyniły życie ludzi wygodniejszym,
- uzasadnia, dlaczego Kraków był centrum kultury polskiej w XIX w.,
- łączy historię najbliższej okolicy z polskimi powstaniem narodowymi.

Na ocenę bardzo dobry. Wiadomości i umiejętności wymagane na stopień dobry, a ponadto:

- omawia wpływ przywilejów na umocnienie szlachty w państwie,
- umie przedstawić przebieg najważniejszych wypraw odkrywczych,
- wskazuje skutki reformacji i próby przywrócenia jedności chrześcijan,
- dostrzega rolę wybitnych twórców nie tylko w kontekście kultury polskiej, ale także europejskiej,
- rozumie pojęcia: empiryzm, racjonalizm, pospolite ruszenie, sarmatyzm, żupan, kontusz,
- omawia wpływ wojen na sytuację polityczno-gospodarczą Polski w XVII w.,
- wyjaśnia wpływ odkryć i wynalazków na poszerzenie wiedzy człowieka o świecie,
- analizuje źródła ikonograficzne i omawia cechy architektury i sztuki barokowej,
- porównuje i wskazuje różnice w budowlach barokowych i renesansowych,
- potrafi opisać strój szlachecki,
- zna postaci: Kazimierz Pułaski, Benjamin Franklin,
- wyjaśnia, na czym opierał się trójpodział władzy Monteskiusza,
- omawia przyczyny i skutki rewolucji francuskiej,
- omawia przyczyny i skutki wojen o niepodległość kolonii angielskich,
- omawia rolę króla w rozwoju oświaty i kultury w XVIII w. w Polsce,
- potrafi opowiedzieć o obiadach czwartkowych, analizując tekst źródłowy,
- potrafi dostrzec znaczenie konstytucji majowej dla państwa polskiego,
- potrafi wskazać wkład Polaków w walce o niepodległość Stanów Zjednoczonych,
- pamięta datę: 1846,
- rozumie pojęcie: praca organiczna,
- wie, jakich praw i dlaczego domagało się społeczeństwo XIX w.,

- omawia wpływ osiągnięć naukowo-technicznych na warunki życia ludzi,
- wie, z czego wynikały różnice w rozwoju gospodarczym poszczególnych zaborów,
- rozumie znaczenie hasła „za naszą i waszą wolność”,
- opowiada, jak warunki życia ludzi zmieniają się w wyniku rozwoju cywilizacji,
- porównuje warunki życia w poszczególnych zaborach,
- analizuje przyczyny klęsk powstań narodowych,
- ocenia zasługi twórców kultury w umacnianiu polskości.

Na ocenę dobry. Wiadomości i umiejętności wymagane na stopień dostateczny, a ponadto:

- pamięta daty: 1525, 1572,
- zna postaci: Jan Zamoyski, Bernardo Morando, Henryk Walezy, Stefan Batory,
- wymienia przyczyny i skutki odkryć geograficznych,
- omawia wkład ostatnich Jagiellonów w rozwój kultury,
- umieszcza postaci i wydarzenia na osi czasu,
- wyjaśnia twierdzenie „Polska państwem bez stosów”,
- pamięta datę: 1605,
- zna postaci: Kartezjusz, przeor Augustyn Korecki,
- rozumie pojęcia: piechota wybraniecka, odsiecz,
- wskazuje kontrasty życia codziennego doby baroku,
- wskazuje na mapie miejsca bitew,
- potrafi umieścić na osi czasu daty najważniejszych bitew w XVII w.,
- pamięta daty: 4 lipca 1776, 14 lipca 1789,
- zna postaci: Wolter, Mozart, Beethoven, Waszyngton, Jan Kiliński, Bartosz Głowacki,
- rozumie pojęcia: oświecenie, rewolucja, płodozmian,
- omawia wpływ odkryć i wynalazków na poszerzenie wiedzy człowieka o świecie,
- dostrzega istotę reform proponowanych przez twórców,
- Konstytucji 3 maja,
- dostrzega przyczyny wybuchu powstania kościuszkowskiego,
- dostrzega przyczyny upadku Rzeczypospolitej,
- potrafi umieścić na osi czasu najważniejsze wydarzenia XVIII w.,
- pamięta daty: 1807, 1809, 1848,
- zna postaci: Pasteur, Bell, Edison, Roentgen, Watt, Józef Bem, Drzymała,
- rozumie pojęcia: burżuazja, proletariat, urbanizacja,
- Wiosna Ludów, autonomia, rugi pruskie,
- omawia główne przyczyny wybuchu rewolucji przemysłowej i skutki,
- omawia główne przyczyny Wiosny Ludów,
- wie, jakie konsekwencje ze strony zaborców ponosili Polacy w wyniku powstań,
- wskazuje na mapie państwa biorące udział w Wiośnie Ludów,
- opowiada o zmianach w wyglądzie miast w XIX w. w wyniku rozwoju przemysłu.

Na ocenę dostateczny. Wiadomości i umiejętności wymagane na stopień dopuszczający, a ponadto:

- pamięta daty: 1519-1522, 1517, 1569,
- zna postaci: Vasco da Gama, Michał Anioł, Rafael Santi, Jan Kalwin, Henryk VIII,
- rozumie pojęcia: kompas, busola, karawela, kolonia, humanizm, renesans, reformacja, tolerancja, szlachta,
- rozumie pojęcia: Nowy i Stary świat, protestantyzm, heretyk, arabski, przywilej, magnateria,

stan,

- rozumie pojęcia: ekumenizm, mecenas, sejm walny, demokracja szlachecka, indeks ksiąg zakazanych,
- Rzeczpospolita Obojga Narodów,
- wyjaśnia, dlaczego Marcin Luter wystąpił przeciwko Kościołowi katolickiemu,
- określa, na czym polegały zmiany w życiu ludzi w epoce renesansu,
- opowiada o roli regionu w Rzeczpospolitej w wymienionym okresie,
- korzysta z różnorodnych źródeł historycznych,
- pamięta daty: 1596, 1655-1660, 1683,
- zna postaci: Galileusz, Newton, Jan Sebastian Bach, Stefan Batory,
- rozumie pojęcia: opera, husaria, potop szwedzki,
- wymienia przyczyny wojen z sąsiadami,
- wskazuje na mapie państwa, z którymi prowadziliśmy wojny w XVII w.,
- potrafi rozpoznać strój szlachecki,
- pamięta daty: 1788-1792, 1794,
- zna postaci: Monteskiusz, Stanisław Staszic, Hugo Kołłątaj,
- Stanisław Konarski, Tadeusz Rejtan, Katarzyna II,
- rozumie pojęcia: Komisja Edukacji Narodowej, insurekcja, encyklopedyści, absolutyzm, kosynierzy,
- potrafi wskazać na mapie Stany Zjednoczone i Francję,
- potrafi wskazać na mapie etapy rozbiorów Polski,
- pamięta daty: 29 listopada 1830, 1830-1831, 1863,
- zna postaci: Maria Skłodowska-Curie, Napoleon, księżę Józef Poniatowski,
- polscy twórcy kultury romantyzmu i okresu pozytywizmu,
- rozumie pojęcia: rewolucja przemysłowa, uwłaszczenie, równouprawnienie, emigracja, zsyłka,
- wie, dlaczego Polacy podejmowali walkę o wolność i zachowanie polskości w XIX w.,
- wie, w jaki sposób zaborcy realizowali politykę wynaradawiania Polaków,
- wskazuje na mapie granice Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego,
- wskazuje na mapie obszary objęte polskimi powstaniami narodowymi,
- wskazuje na mapie państwa, w których nastąpił rozwój przemysłu,
- określa, pod jakim zaborem znajdowała się miejscowość w której mieszka.

Na ocenę dopuszczający. Uczeń opanował minimum wiadomości programowych z zakresu nauczania historii przewidzianego dla klasy szóstej:

- pamięta datę: 1492,
- zna postaci: Krzysztof Kolumb, Ferdynand Magellan, Amerigo Vespucci, Leonardo da Vinci, Marcin Luter, Zygmunt Stary, Zygmunt August, Bona Sforza, Mikołaj Rej, Jan Kochanowski, Mikołaj Kopernik,
- wskazuje granicę Polski w XVI w.,
- zna postaci: Stefan Czarnecki, Jan III Sobieski,
- rozumie pojęcie: barok,
- pamięta daty: 1772, 1793, 1795,
- zna postaci: Tadeusz Kościuszko, Stanisław August Poniatowski,
- rozumie pojęcia: trójpodział władzy, konstytucja, liberum veto, pamięta datę: 1797,
- zna postaci: Henryk Dąbrowski, Józef Wybicki,
- rozumie pojęcia: fabryka, germanizacja, rusyfikacja, powstanie, Legiony Polskie.

Na ocenę niedostateczny:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych przez podstawę programową, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy,
- nie jest w stanie rozwiązać zadania o niewielkim stopniu trudności,
- odmawia wykonania zadania, nie próbuje, nie stara się.

II SEMESTR

Na ocenę celujący. Wiadomości i umiejętności wymagane na stopień bardzo dobry, a ponadto:

- rozumie pojęcie: Generalna Gubernia,
- wyjaśnia, na czym polegało przełomowe znaczenie wydarzeń z 1989 r.,
- wykonuje mapkę miejsc pamięci narodowej związanych z walką i męczeństwem Polaków w II wojnie światowej,
- sporządza kalendarium II wojny światowej z uwzględnieniem udziału Polaków w walkach na frontach II wojny światowej,
- przedstawia wybrane przykłady z życia państw komunistycznych,
- zna polskich sportowców (medalistów, olimpijczyków),
- umie wykonać wykres przedstawiający skład procentowy mniejszości narodowych,
- potrafi, na podstawie zebranego materiału, scharakteryzować przemiany w życiu codziennym dotyczące omawianego okresu,
- potrafi sporządzić biogram wybranej postaci omawianego okresu,
- odszukuje i wskazuje ślady Polski Ludowej w lokalnym środowisku,
- rozumie istotę zmian w gospodarce polskiej po 1989 roku.

Na ocenę bardzo dobry. Wiadomości i umiejętności wymagane na stopień dobry, a ponadto:

- pamięta daty: 1949, 1955,
- rozumie pojęcia: swastyka, zimna wojna,
- omawia, na jakich zasadach opierał się ustrój wprowadzony w Rosji w 1917 r.,
- omawia różnice między państwem demokratycznym a totalitarnym,
- omawia niebezpieczeństwa wynikające z poglądów skrajnie nacjonalistycznych,
- wyjaśnia przyczyny wybuchu powstania warszawskiego,
- wskazuje zagrożenia wynikające z wyścigu zbrojeń,
- wyjaśnia, dlaczego w Polsce wielokrotnie dochodziło do wystąpień przeciwko władzy,
- podaje przykłady wrogości między ZSRR i USA,
- wskazuje na mapie państwa demokracji ludowej,
- pamięta datę: 1969,
- zna przedstawicieli okresu międzywojennego, okresu wojny i okupacji, okresu powojennego,
- omawia znaczenie reform dla odrodzonego państwa,
- rozumie, że postęp techniczny może szkodzić i służyć człowiekowi,
- umie pokazać na mapie ziemie zamieszkiwane przez mniejszości narodowe,
- dostrzega dodatnie i ujemne strony życia codziennego w Polsce Ludowej,
- rozumie, dlaczego organizacje i wybitne jednostki działają w obronie praw człowieka,
- potrafi określić korzyści wynikające z przystąpienia Polski do NATO i Unii Europejskiej,
- potrafi wskazać na mapie państwa kandydujące do Unii Europejskiej.

Na ocenę dobry. Wiadomości i umiejętności wymagane na stopień dostateczny, a ponadto:

- pamięta daty: 1922, 1933, 6 IX 1945, 1956, 1968, 1980,
- zna postaci: Benito Mussolini, Tadeusz Mazowiecki, Michaił Gorbaczow
- rozumie pojęcia: bolszewicy, plebiscyt, nazizm, stalinizm, żelazna kurtyna,
- wymienia przyczyny wybuchu I wojny światowej i jej skutki,
- wyjaśnia znaczenie działalności i walk Polaków dla odzyskania niepodległości,
- wyjaśnia zagrożenie dla Polski wynikające z polityki ZSRR i Niemiec,
- wyjaśnia, dlaczego doszło do podziału Europy po II wojnie światowej,
- wskazuje na mapie państwa biorące udział w I i II wojnie światowej,
- omawia formy terroru stosowane przez okupantów na ziemiach polskich,
- wskazuje na mapie państwa demokracji ludowej,
- pamięta daty: 1918-1939, 20-lecie międzywojenne,
- zna postaci: polskich noblistów, prezydentów Polski
- rozumie pojęcia: COP, Liga Narodów, penicylina,
- omawia wpływ powszechnego nauczania na zmniejszenie analfabetyzmu
- omawia wkład Polaków w odbudowę zniszczonego kraju,
- pamięta daty: 1997, 1999,
- rozumie pojęcia: euro, ONZ,
- rozumie główne cele i zadania Unii Europejskiej,
- umie, na podstawie tekstu konstytucji, opowiedzieć o prawach i obowiązkach obywatela,
- potrafi wskazać na mapie siedzibę i państwa należące do Unii Europejskiej.

Na ocenę dostateczny. Wiadomości i umiejętności wymagane na stopień dopuszczający, a ponadto:

- pamięta daty: 1917, 1919-1921, 1 VIII 1944, 1981, 1989,
- zna postaci: Lenin, Roman Dmowski, Ignacy Paderewski, Władysław Sikorski,
- rozumie pojęcia: Ententa, państwa centralne, komunizm, faszyzm, koalicja antyhitlerowska, bomba atomowa, NATO, Układ Warszawski,
- wyjaśnia przyczyny wybuchu II wojny światowej,
- wyjaśnia skutki II wojny światowej,
- potrafi zaznaczyć na osi czasu daty wyżej wymienionych wydarzeń,
- wskazuje na mapie granice Polski po I i II wojnie światowej,
- rozumie pojęcia: mniejszości narodowa, broń masowej zagłady, cenzura
- rozumie pojęcia: województwo, powiat, samorząd terytorialny, Unia Europejska,
- rozumie, na czym polegają kompetencje lokalnych instytucji władzy,
- rozumie, co to znaczy być członkiem lokalnej społeczności,
- określa swoje prawa i obowiązki.

Na ocenę dopuszczający. Uczeń opanował minimum wiadomości programowych z zakresu nauczania historii przewidzianego dla klasy szóstej:

- pamięta daty: 1914, 11 XI 1918, 15 VIII 1920, 1 września 1939, 17 IX 1939, 8 V 1945,
- zna postaci: Józef Piłsudski, Hitler, Stalin, Lech Wałęsa, Jan Paweł II,
- rozumie pojęcia: dyktatura, obóz koncentracyjny, okupant,
- wyjaśnia, dlaczego 11 XI i 15 VIII są obchodzone jako święta państwowe,
- rozumie pojęcia: analfabetyzm, bezrobocie, PRL,
- rozumie pojęcia: obywatel, gmina, wójt, burmistrz, prezydent, radny,
- rozumie, dlaczego należy okazywać szacunek symbolom narodowym,

- umie określić administracyjne położenie swojej miejscowości.

Na ocenę niedostateczny:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych przez podstawę programową, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy,
- nie jest w stanie rozwiązać zadania o niewielkim stopniu trudności,
- odmawia wykonania zadania, nie próbuje, nie stara się.